

Q.P. Code : 03416**[Time: $2\frac{1}{2}$ Hours]****[Marks:75]**

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks.

Q. 1 Answer any two of the following **(15)**

- a) Describe the self employment and employment opportunities in Housing and Construction Industry.
- b) State the importance and advantages of Housing and construction Industry.
- c) Describe the role played by Housing Cooperative societies in Housing and Construction Industry.

Q. 2 Answer any two of the following: **(15)**

- a) State the types of transactions in 'E-commerce'.
- b) Enumerate the limitations of 'Computer service'.
- c) Explain benefits and disadvantages of E-Commerce to the customers.

Q. 3 Answer any two of the following **(15)**

- a) State the functions of 'Merchant Banking'.
- b) Explain the relationship between 'Banks' and 'Customers'.
- c) Enumerate the changing role of Banks.

Q. 4 Answer any two of the following: **(15)**

- a) Explain in brief the types of 'General Insurance'.
- b) Write detailed notes on procedure to settlement of Insurance'.
- c) State the rights and duties of an 'Insurance Ombudsman'.

Q. 5 a) Match the pair: **(05)**

Group 'A'	Group 'B'
1) Private Contractors	a) For an Individual only
2) Land development Banks	b) Provision of loan for Constructions
3) Life Insurance	c) Cashless Transaction
4) HDFC	d) Protection from fire
5) Debit Card	e) No need of an Engineering Degree
	f) Loan Facility to the Farmers
	g) Type of General Insurance

- b) State whether the following statements are 'True' or 'False': **(05)**
- 1) Tele banking is a type of 'E-Commerce'.
  - 2) Commercial Banks are providing loans to the traders only.
  - 3) Development Banks are dealing in sale and purchase of Shares and debentures.
  - 4) Life Insurance policy results in increasing life of a policy holder.
  - 5) The private contractor have to take Government permission for constructions.

[P.T.O]

Q.P. Code : 03416

- C) Answer in one sentence: (05)
- 1) What do you mean by 'HUDCO'?
  - 2) What is 'Marine Insurance'?
  - 3) State two principle of 'Insurance'.
  - 4) Explain two advantages of 'Computer Service'.
  - 5) State two employment opportunities through Banking Industry.
-

[वेळ: $2\frac{1}{2}$ तास]

[गुण:७७]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना 1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 2. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१५)

- अ) गृहनिर्मिती आणि बांधकाम उद्योगातील स्वयंरोजगार आणि रोजगार संधीचे वर्णन करा.
 ब) गृहनिर्मिती आणि बांधकाम उद्योगाचे महत्व आणि फायदे सांगा.
 क) गृहनिर्मिती आणि बांधकाम उद्योगाच्या संदर्भात सहकारी गृहनिर्माण सोसायट्यांनी पार पाडलेल्या भूमिकेचे वर्णन करा.

प्र. २ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१५)

- अ) 'ई-कॉर्मर्स' मधील व्यवहारांचे प्रकार सांगा.
 ब) 'संगणक सेवेच्या मर्यादा विशद करा.
 क) ग्राहकांना ई-कॉर्मर्सपासून होणारे लाभ व तोटे स्पष्ट करा.

प्र. ३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१५)

- अ) 'मर्चट बँकांची' कार्य सांगा.
 ब) 'बँका आणि ग्राहक यातील नातेसंबंध' स्पष्ट करा.
 क) 'बँकांची बदलती भूमिका' विशद करा.

प्र. ४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१५)

- अ) सर्वसाधारण विम्याचे प्रकार थोडक्यात स्पष्ट करा.
 ब) विमा हानी भरून देण्याची कार्य पद्धती यावर सविस्तर टिप्पण लिहा.
 क) विमा तक्रार निवारण अधिकाऱ्याचे हक्क आणि कर्तव्ये सांगा.

[पुढे पहा]

प्र. ५ अ) जोड्या जुळवा

(०५)

'अ' गट	'ब' गट
१) खाजगी ठेकेदार	अ) केवळ व्यक्तींसाठी
२) भूविकास बँका	ब) बांधकामासाठी कर्जाची तरतूद
३) आयुर्विमा	क) रोख रक्कमेशिवाय व्यवहार
४) एच.डी.एफ.सी	ड) आगी पासुन संरक्षण
५) डेबिट कार्ड	ई) इंजिनिअरिंग पद्धतीची गरज नाही
	फ) शेतकऱ्यानां कर्जसुविधा
	ग) सामान्य विम्याचा प्रकार

ब) खालील विधाने चूक कि बरोबर ते सांगा.

(०५)

- १) टेलेबैंकिंग हा ई-कॉमर्स चा प्रकार आहे.
- २) व्यापारी बँका या केवळ व्यापाऱ्यानां कर्जपुरवठा करतात.
- ३) विकास बँका भाग व कर्जरोखे खरेदी विक्रीचे काम करतात.
- ४) जीवन विमा पॉलिसीमुळे पॉलिसीधारकाचे आयुर्मान वाढते.
- ५) खाजगी ठेकेदारांना बांधकामासाठी शासनाची परवानगी घ्यावी लागते.

क) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

(०५)

- १) 'हूळकोच्या' आपणांस काय अर्थबोध होतो?
  - २) 'सागरी विमा' म्हणजे काय?
  - ३) विम्याची दोन तत्वे सांगा.
  - ४) संगणक सेवेचे दोन फायदे स्पष्ट करा.
  - ५) बँकिंग उद्योगापासून मिळणाऱ्या दोन रोजगार संधी सांगा.
-